

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/74/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115227604
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2115227604.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený advokátom: JUDr. Ján Šoltés, AK so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, proti žalovanej: F. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom VI. Y. X, H., o zaplatenie sumy 196,85 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 8. decembra 2016, č.k. 16C/515/2015-38 v spojení s jeho opravným uznesením zo dňa 27. januára 2017, č.k. 16 C/515/2015-48 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd p r i p ú ť a späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 27,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 08.12.2012 do zaplatenia, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto späťvzatej časti r u š í a konanie v tejto časti z a s t a v u j e .

II. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej zamietajúcej časti r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 197,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 08.12.2012 do zaplatenia a vo výroku II. žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 497, § 499 ObZ., § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“), § 52 ods. 1 OZ, § 53 ods. 9, § 565 OZ, § 3, § 37 ods. 1, § 39, § 41 OZ, § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 OZ, § 121 ods. 2, § 156 CSP.

3. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania, a to z predloženej úverovej zmluvy, mal súd preukázané, že neobsahovala údaj o výške zmluvného úroku, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, resp. o ich krytí platbou splátky. Úverové podmienky žalovaný nepodpísal. Súd mal za to, že všeobecné zmluvné podmienky majú obsahovať len skutočnosti technického, spresňujúceho, resp. vysvetľujúceho charakteru, nemôžu však obsahovať podstatné náležitosti zmluvy, ktorou je aj riadne dojednanie výšky úroku za poskytnutý úver alebo výšky jednotlivých poplatkov. Nakoľko neboli účastníkmi platne dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy je potrebné hľadiť na poskytnutý úver ako bezúročný a bez poplatkov. Zmluva o pôžičke, resp. VOP č.l.4 v bode 11.2, obsahujú neprijateľnú zmluvnú podmienku o zmluvnej pokute, vo výške 27,10 eur (č.l.7). Rovnaká zmluvná podmienka bola vyhlásená ako neprijateľná za neplatnú - viď rozsudok OS rozsudku Okresného súdu Komárno z 31. mája 2013, č. k. 13C/96/2013-40, potvrdený rozs. KS Nitra 6Co/172/2013 z 30.4.2013. Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje povinnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) Z.z. 129/2010 Z.z. - určenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, čoho následkom

je že v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) tohto zákona sa poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, nemožno vydať platobný rozkaz, odkaz v bode 6.1. VOP nepostačuje, pretože uvedená podmienka prioritne určuje splácanie splátok pôžičky v sume a v termínoch podľa Splátkového kalendára, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o pôžičke. Z definície "Splátkového kalendára" uvedenej v bode 1.1. týchto VOP však vyplýva, že splátkový kalendár spotrebiteľovi nie je odovzdaný pri podpise zmluvy o pôžičke, ale je mu v bližšie neurčenej lehote "doručený". S poukazom na uvedené súd považoval úverovú zmluvu pre absenciu základných náležitostí za absolútne neplatnú. Žalovanému bola poskytnutá pôžička 189,60 eur, z ktorej uhradil 8,20 eur, zostáva teda k úhrade 181,40 eur /žalobca uplatňuje 196,85 eur/. Túto čiastku ako zostatok úveru ako taký je však s poukazom na uvedené možné posúdiť len ako bezdôvodné obohatenie. Žaloba bola podaná na súd dňa 13. 11. 2015, žalobca zosplatnil úver listom zo dňa 28. 11. 2012, zásielka bola uložená 4. 12. 2012, splatnosť nastala 7. 12. 2012, žaloba bola podaná po uplynutí 2-ročnej premlčacej lehoty, počítanej od 8. 12. 2012 a uplynula 8. 12. 2014. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol v celom rozsahu. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaný bol úspešný v celom rozsahu, náhradu trov konania si ale neuplatnil.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu a to v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a žiadal, aby odvolací súd predmetný rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazá žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 169,85 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 eur od 08.12.2012 do zaplatenia a náhradu trov konania a žiadal, aby odvolací súd konanie v časti o zaplatenie sumy 27 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 eur ročne zo sumy 27,- eur od 08.12.2012 do zaplatenia zastavil. Odvolateľ vo svojom odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne právne označil predmetnú úverovú zmluvu za absolútne neplatný právny úkon, keď toto konštatovanie nemá oporu ani v zákone ani v skutkovom stave. Odvolateľ je toho názoru, že úverová zmluva bola uzavretá riadne a platne v písomnej forme podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., na základe ktorej žalovaný čerpal úver v sume 150,- eur, čo nebolo rozporované. Zákon č. 129/2010 Z.z. úverovú zmluvu pre prípadnú absenciu náležitostí podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy nesankcionuje absolútnou neplatnosťou, ale len bezúročnosťou úveru pri splnení podmienok podľa ustanovenia § 11 ods. 1 citovaného zákona v znení platnom ku dňu uzavretia predmetnej úverovej zmluvy. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je navyše vnútorne rozporné, keď súd prvej inštancie považuje úver za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu zákonnej položky podľa ustanovenia § 9 ods. 2 citovaného zákona, rozloženia úverovej splátky v členení na istinu, úroky a poplatky a absenciu uvedenia konečnej splatnosti úveru (ods. 16 odôvodnenia napadnutého rozsudku) a následne úverovú zmluvu pre absenciu zákonných položiek podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona označil za absolútne neplatný právny úkon (ods. 20 odôvodnenia napadnutého rozsudku) s nastolením režimu vydania bezdôvodného obohatenia s dvojročnou subjektívnou premlčacou lehotou. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec v zákonom uvedených prípadoch. Z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní vyššie uvedenou zásadou neriadil. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu SR z 01.04.2015 sp. zn. I.ÚS 640/2014, ako aj rozhodnutie Súdneho dvora (ES) z 15.03.2012 vo veci C-453/10 Pereničová, Perenič proti SOS Finance, spol. s r.o. Predmetná úverová zmluva bola uzavretá platne a vzťahuje sa na plynutie premlčacej doby režim trojročnej premlčacej doby podľa ustanovenia § 101 OZ a uplatnený nárok z úverovej zmluvy premlčaný v čase začatia konania nebol. Žalovaná bola listom zo dňa 28.11.2012 vyzvaná na plnenie v lehote do 07.12.2012 a žaloba bola podaná dňa 13.11.2015, t.j. pred uplynutím trojročnej premlčacej doby. Odvolateľ bol taktiež toho názoru, že predmetný úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov a to z dôvodu neuvedenia presného termínu konečnej splatnosti úveru a nerozloženia úverových splátok na jednotlivé zložky, nakoľko tento právny názor je správny a v rozpore s článkom 10 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES s právnym názorom vysloveným v rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. contra Klára Bírová. Taktiež je odvolateľ toho názoru, že uvedenie konečnej splatnosti úveru bolo dostatočne určité a zrozumiteľné, nakoľko v zmysle všeobecných zmluvných podmienok predmetnej úverovej zmluvy bola dohodnutá splatnosť k 20. dňu v mesiaci so splatnosťou prvej mesačnej splátky 20. dňa v mesiaci nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k uzavretiu úverovej zmluvy. Úverová zmluva bola uzavretá dňa 27.06.2012 a splatnosť prvej úverovej splátky nastala 20.07.2012 a konečná splatnosť úveru pri počte 24 splátok by tak za riadneho plnenia nastala 20.06.2014.

5. Žalovaná odvolací návrh nepodala, k odvolaniu žalobcu písomné vyjadrenie nezaslala.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP účinného od 1.7.2016), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti o zaplatenie sumy 169,85 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 08.12.2012 do zaplatenia s použitím § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie je návrh žalobcu, ktorým sa domáha od žalovanej zaplatenia sumy 196,85 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 08.12.2012 do zaplatenia.

8. Žalobca v podanom odvolaní zobral žalobu čiastočne späť a to v časti istiny 27,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 08.12.2012 do zaplatenia a tejto časti navrhol konanie zastaviť.

9. Podľa § 370 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia, podľa ods. 2 súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí; ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. V zmysle ods. 3 ak je žaloba vzatá späť v časti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

10. Keďže v danom prípade došlo zo strany žalobcu k (čiastočnému) späťvzatiu žaloby v čase, keď už rozhodol vo veci súd prvej inštancie, ale jeho rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť, pričom žalovaná, ktorej bolo späťvzatie žaloby doručené na vyjadrenie, s ním nevyjadrila nesúhlas, boli tým naplnené všetky zákonné predpoklady pre aplikáciu citovaného § 370 CSP a preto odvolací súd (čiastočné) späťvzatie žaloby pripustil, rozsudok súdu prvej inštancie (v časti čiastočného späťvzatia) zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu zamietol po zohľadnení čiastočného späťvzatia (o zaplatenie sumy 196,85 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 08.12.2012 do zaplatenia) nepriznal z dôvodu premlčania žalovanej sumy. Žalobca nesúhlasil s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, namietal, že súd prvej inštancie rozhodol nesprávne, keď považoval predmetnú úverovú zmluvu za absolútne neplatnú a celý finančný nárok žalobcu považoval ex offo za premlčaný.

12. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z vykonaného dokazovania, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa 27.6.2012 Zmluvu o pôžičke č. 11351427 na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej pôžičku vo výške 197,80 eur na zakúpenie tovaru. Žalovaná sa zaviazala úver splácať 24-imi splátkami vo výške 8,13 eur mesačne. V zmysle zmluvy bola určená splatnosť pôžičky 6/2014, bola dohodnutá ročná úroková sadzba 26,32%, RPMN 26,32%, priemerná RPMN 45,23%, náklady spotrebiteľa 39,60 eur. Celková výška pôžičky 189,60 eur. Predmetný právny vzťah súd prvej inštancie posúdil, že je vzťahom dodávateľa a spotrebiteľa.

13. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie chýba argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

14. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny

základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a účastníkom umožňuje poznať postup súdu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby účastník konania nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súd musí pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho zábery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Súd pritom musia súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p., obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

15. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č.1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá inú vadu konania, avšak výnimočne ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom).

16. Odôvodnenie napadnutého rozsudku považuje odvolací súd prinajmenšom za veľmi stručné, konkrétne ide o jeho 20 odsek, v ktorom okresný súd jednou vetou konštatuje, že predmetnú úverovú zmluvu pre absenciu základných náležitostí (z rozhodnutia nevyplýva o ktoré konkrétne podstatné náležitosti sa jedná ?) považuje za absolútne neplatnú. Pričom súd prvej inštancie pochybil, keď neuviedol konkrétne ustanovenie (§ 132 CSP), na základe ktorého postupoval a ktoré na danú vec v súvislosti s týmto právnym posúdením aplikoval. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacou námietkou žalobcu, že zákon č. 129/2010 Z.z. úverovú zmluvu pre prípadnú absenciu náležitostí podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy nesankcionuje absolútnou neplatnosťou, ale len bezúročnosťou úveru pri splnení podmienok podľa ustanovenia § 11 ods. 1 citovaného zákona v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy.

17. Zároveň má odvolací súd za to, že postup okresného súdu je navyše vnútorne rozporný, keď súd prvej inštancie najprv považuje predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu položky podľa ustanovenia § 9 ods. 2 citovaného zákona (ods. 16 napadnutého rozsudku) a následne úverovú zmluvu pre absenciu základných náležitostí za absolútne neplatný právny úkon (ods. 20 napadnutého rozsudku) s nastolením režimu vydania bezdôvodného obohatenia s dvojročnou subjektívnou premlčacou lehotou, ktorá podľa odseku 27 napadnutého rozsudku začala plynúť odo dňa zosplatnenia úveru žalobcom a teda znova okresný súd odvíja plynutie premlčacej doby od ukončenia úverovej zmluvy (platnej?). Nedostatok odôvodnenia súdu prvej inštancie v tomto smere potom zároveň spôsobuje odňatie možnosti konať pred súdom účastníkom.

18. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

20. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

21. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu (účastníka súdneho konania) na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

22. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

23. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

24. V dôsledku uvedeného došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Absencia odôvodnenia preukázaného skutkového stavu má povahu tzv. základných väd, ktoré judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva akceptuje ako dôvod pre zrušenie aj právoplatných rozhodnutí za účelom nápravy týchto väd, pričom za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2016 sp. zn. 6MCdo 5/2014).

25. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti z dôvodu, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane (žalobcovi), aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom (chýbal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať vo vzťahu k uplatňovanému nároku žalobcu).

26. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

27. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

28. Nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť súdneho rozhodnutia musí byť napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu; konvalidácia tohto nedostatku súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy (tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti). Tomu zodpovedá aj znenie ust. § 388 CSP, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Pokiaľ teda existujú dôvody pre zrušenie rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť (viď rozhodnutie NS SR 7Cdo 157/2011).

29. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobcovi žalobu z dôvodu jej premlčania, pričom v odôvodnení vôbec neuviedol konkrétne právne ustanovenie, podľa ktorých považuje predmetnú úverovú zmluvu za absolútne neplatnú a taktiež z rozhodnutia nie je zrejmé, prečo súd odvíja plynutie premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení od zosplatnenia úverovaj (platnej?) zmluvy. Týmto postupom okresný súd odňal procesným stranám reálnu možnosť konať pred súdom (obdobne aj práva strany na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov s odkazom na ust. čl. 48 ods. 2 vety prvej Ústavy Slovenskej).

30. Z dôvodu nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) OSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

31. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude postupovať v zmysle uvedených intencií, teda pre prípad skutočnej relevantnosti dôvodu zamietnutia žaloby z dôvodu jej premlčania, za tým účelom doplniť dokazovanie, pričom rozhodnutie odôvodní súladne s § 220 CSP.

32. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa (ohľadom nesplnenie podmienok na postu podľa § 297 CSP), už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

33. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

34. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).